

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

17.10.2013

B7-0484/2013

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave Komisije

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o europskoj politici susjedstva: prema jačanju partnerstva. Stajalište Europskog parlamenta o izvješćima za 2012.
(2013/2621(RSP))

Pier Antonio Panzeri, Jacek Saryusz-Wolski
u ime Odbora za vanjske poslove

RE\1007069HR.doc

PE519.362v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

Rezolucija Europskog parlamenta o europskoj politici susjedstva: prema jačanju partnerstva. Stajalište Europskog parlamenta o izvješćima za 2012. (2013/2621(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Komunikacije Komisije od 11. ožujka 2003. na temu „Šira Europa – susjedstvo: novi okvir za odnose s istočnim i južnim zemljama“ (COM(2003)0104), od 12. svibnja 2004. naslovljenu „Europska politika susjedstva – strateški dokument“ (COM(2004)0373), od 4. prosinca 2006. o „jačanju europske politike susjedstva“ (COM(2006)0726), od 5. prosinca 2007. o „jakoj europskoj politici susjedstva“ (COM(2007)0774), od 3. prosinca 2008. on „istočnom partnerstvu“ (COM(2008)0823), od 20. svibnja 2008. pod naslovom „Proces iz Barcelone: Unija za Mediteran“ (COM(2008)0319), od 12. svibnja 2010. o „Analizi europske politike susjedstva“ (COM(2010)0207) i od 24. svibnja 2011. o „Dijalogu za migraciju, mobilnost i sigurnost sa zemljama južnog Sredozemlja“ (COM(2011)0292),
- uzimajući u obzir zajedničke komunikacije Europske komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 20. ožujka 2013. o „Europskoj politici susjedstva: rad prema jačem partnerstvu (JOIN(2013) 4 završna verzija), od 25. svibnja 2011. o "Novom odgovoru na promjenjivo susjedstvo" (COM(2011)0303) i od 8. ožujka 2011. o "Partnerstvu za demokraciju i zajednički napredak s južnim Sredozemljem" (COM(2011)0200),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za vanjske poslove Europske unije od 26. srpnja 2010., 20. lipnja 2011. i 22. srpnja 2013. o europskoj politici susjedstva i zaključke Vijeća za vanjske poslove i trgovinu Europske unije od 26. rujna 2011. i Europskog vijeća od 7. veljače 2013.,
- uzimajući u obzir zajedničke komunikacije Europske komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 15. svibnja 2012. pod nazivom „Istočno partnerstvo: plan za sastanak na vrhu u jesen 2013.“ (JOIN(2012) 13 završna verzija) i „Ostvarenje nove europske politike susjedstva“ (JOIN(2012) 14 završna verzija) te popratne radne dokumente osoblja od 20. ožujka 2013. („Regionalna izvješća“, SWD(2013) 85 i 86),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1638/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2006. o utvrđivanju općih odredbi o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo i partnerstvo¹,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Barcelone usvojenu na Euro-mediteranskoj konferenciji ministara vanjskih poslova održanoj u Barceloni 27. i 28. studenoga 1995., na kojoj je uspostavljeno euro-mediteransko partnerstvo,

¹ SL L 310, 9.11.2006., str. 1.

- uzimajući u obzir izjavu sa sastanka na vrhu za Mediteran u Parizu održanog 13. srpnja 2008.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2010. o Uniji za Mediteran¹,
- uzimajući u obzir Partnerstvo iz Deauvillea, koje je na sastanku vođa u Deauvilleu u svibnju 2011. pokrenula skupina G8, čiji je sudionik EU,
- uzimajući u obzir zajedničke izjave sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u Pragu od 7. svibnja 2009. i sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u Varšavi 29. – 30. rujna 2011.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu ministara vanjskih poslova Istočnog partnerstva na sastanku u Bruxellesu 23. srpnja 2012.,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2011/424/ZVSP od 18. srpnja 2011. o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za regiju južnog Mediterana² i Odluku Vijeća 2011/518/ZVSP od 25. kolovoza 2011. o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za južni Kavkaz i krizu u Gruziji³,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 7. travnja 2011. o reviziji Europske politike susjedstva – istočna dimenzija⁴ i o reviziji Europske politike susjedstva – južna dimenzija⁵,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 14. prosinca 2011. o reviziji europske politike susjedstva⁶,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 23. svibnja 2013. o povratu imovine zemalja Arapskog proljeća u tranziciji⁷,
- uzimajući u obzir svoje preporuke od 12. rujna 2013. o politici EU-a prema Bjelarusu⁸,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. lipnja 2013. o slobodi tiska i medija u svijetu⁹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici EU-a¹⁰,
- uzimajući u obzir osnivački akt Parlamentarne skupštine Euronesta od 3. svibnja 2011.¹¹,

¹ SL C 161E, 31.5.2011., str. 126.

² SL L 188, 19.7.2011., str. 24.

³ SL L 221, 27.8.2011., str. 5.

⁴ SL C 296 E, 2.10.2012., str. 105.

⁵ SL C 296 E, 2.10.2012., str. 114.

⁶ SL C 168 E, 14.6.2013., str. 26.

⁷ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0224.

⁸ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0382.

⁹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0274.

¹⁰ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0470.

¹¹ SL C 198, 6.7.2011., str. 4.

- uzimajući u obzir zaključke sastanka na vrhu Euro-mediteranskih parlamenata (Marseille, 6. – 7. travnja 2013.) i zaključke Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran i Parlamentarne skupštine Euronesta,
 - uzimajući u obzir svoje rezolucije koje sadrže preporuke Europskog parlamenta Vijeću, Komisiji i Europskoj službi za vanjsko djelovanje o pregovorima o Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Armenije¹, Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Azerbajdžana², Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Moldove³, Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Gruzije⁴ i Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Ukrajine⁵,
 - uzimajući u obzir Odluke 2006/356/EZ, 2005/690/EZ, 2004/635/EZ, 2002/357/EZ, 2000/384/EZ, 2000/204/EZ i 98/238/EZ u vezi sa zaključkom Euro-mediteranskog sporazuma, kojim se uspostavlja udruženje između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Libanonske Republike, Alžirske Narodne Demokratske Republike, Arapske Republike Egipat, Hašemitske Kraljevine Jordan, Države Izrael, Kraljevine Maroko i Republike Tunis,
 - uzimajući u obzir zajedničku izjavu ministara vanjskih poslova Višegradske skupine, Irske i Litve o Istočnom partnerstvu, koja je objavljena u Krakovu 17. svibnja 2013.,
 - uzimajući u obzir dugotrajne odnose EU-a sa zemljama južnog susjedstva Europe i povijesne, gospodarske, političke i društvene veze koje mnoge države članice EU-a imaju sa zemljama u toj regiji, te obvezu EU-a da održava najuže moguće veze i osigura potrebnu potporu u skladu sa širom europskom politikom susjedstva (ENP),
 - uzimajući u obzir činjenicu da odluke sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u Vilniusu mogu biti ključne za budućnost Istočnog partnerstva, zbog čega je važno imati na umu dugoročnu perspektivu koja premašuje sastanak na vrhu i osigurati ambicioznu politiku praćenja za regiju;
 - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da sporazumi o pridruživanju nisu cilj sami po sebi, nego su instrument duboke reforme, sustavne transformacije i približavanja Uniji, njezinim vrijednostima i standardima; budući da je stoga njihova pravilna i pravodobna provedba vodeći kriterij u ocjenjivanju situacije u dotičnim zemljama;
- B. budući da se Europskom politikom susjedstva jača partnerstvo između EU-a i zemalja i društava susjedstva u cilju izgradnje i jačanja zdravih demokracija, provedbe održivoga gospodarskog rasta i upravljanja prekograničnim vezama;
- C. budući da je povlašten odnos s europskim susjednim državama unutar Europske politike

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0128.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0127.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2011)0385.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2011)0514.

⁵ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2011)0545.

susjedstva izgrađen na obostranoj obvezi prema zajedničkim vrijednostima (demokraciji i ljudskim pravima, vladavini prava, dobrom upravljanju, načelima tržišnoga gospodarstva i održivog razvoja); budući da bi nakon revizije Europske politike susjedstva trebao postojati jak naglasak na promicanju duboke i održive demokracije popraćene ključivim gospodarskim razvojem;

- D. budući da su djelotvorna demokracija, poštovanje ljudskih prava i vladavine prava temeljni stupovi partnerstva EU-a sa njezinim susjednim zemljama; budući da izgradnja duboke i održive demokracije zahtijeva jaku i trajnu obvezu vlada u korist slobodnih i poštenih izbora, slobodu izražavanja, okupljanja i udruživanja te slobodu tiska i medija, vladavinu prava kojom upravlja neovisno pravosuđe i pravo na pravedno suđenje, borbu protiv korupcije, reformu sigurnosnog sektora i sektora provedbe zakona (uključujući policiju) te uspostavljanje demokratskog nadzora nad oružanim i sigurnosnim snagama;
- E. budući da vanjska politika Unije mora biti dosljedna, posebno u odnosu na njezine unutarnje politike i potrebu da se izbjegnu dvostruki standardi; budući da se gospodarskom i financijskom kriza ne može opravdati smanjenje angažmana Unije u susjedstvu;
- F. budući da masovni pokreti u arapskom svijetu predstavljaju važan korak u suvremenoj povijesti zemalja Južnog susjedstva Europe i u odnosima između EU-a i tih zemalja, i da bi se provedbu razlikovnog pristupa utemeljenog na načelu pomoći u skladu s izvedbom i napretkom partnerskih zemalja („više za više” i „manje za manje”) trebalo redovito ocjenjivati u izvješćima o napretku prema specifičnim i mjerljivim kriterijima i na temelju njihovih potreba; budući da nedosljedna i nepostojeća primjena načela „više za više” može sama sebi naštetiti te ugroziti cijeli proces, kao i utjecaj i vjerodostojnost Unije;
- G. budući da su se mirnim narodnim demonstracijama u arapskom svijetu u 2011. izrazile zakonite demokratske aspiracije i jaki pozivi na institucionalne, političke i društvene reforme usmjerene na uspostavu stvarne demokracije, borbu protiv korupcije i nepotizma, osiguranje poštovanja vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda, smanjenje društvenih nejednakosti i stvaranje boljih gospodarskih i društvenih uvjeta; budući da je dvije godine kasnije nekoliko mediteranskih zemalja suočeno s teškom gospodarskom situacijom i nemirima;
- H. budući da se ocjena postignutog napretka od strane država partnera u poštovanju ljudskih prava i temeljnih sloboda, demokratskog procesa i provođenju vladavine prava, kao i reformi sektora održivoga gospodarstva i javnog sektora mora temeljiti na općim zajedničkim načelima i posebnim uvjetima prilagođenima određenoj zemlji na osnovi učinkovitih pokazatelja i transparentnih mjerila, uzimajući pritom u obzir ukupni napredak i razinu obaveze reformiranja;
- I. budući da su poštovanje i promicanje demokracije i ljudskih prava (posebno prava djece, žena i manjina), pravde i vladavine prava, temeljnih sloboda (uključujući slobodu govora, savjesti, vjere ili vjerovanja i udruživanja), slobodnih i neovisnih medija (uključujući neograničen pristup informacijama, komunikaciji i internetu), jačanja civilnog društva, sigurnosti (uključujući mirno rješenje sukoba i dobre susjedske odnose), demokratske stabilnosti, blagostanja, pravedne raspodjele dohotka, bogatstva i mogućnosti, socijalne kohezije, borbe protiv korupcije i promicanje dobrog upravljanja te održivog razvoja,

temeljnih načela i ciljeva EU-a koji uvijek trebaju predstavljati zajedničke vrijednosti u srži Europske politike susjedstva;

- J. budući da je poštovanje temeljnih prava demokracije crvena linija koju se ne smije prijeći, kao i osnovni uvjet za užu suradnju zemalja Istočnog partnerstva s EU; budući da se oduzimanjem građanima njihovih zakonitih prava na izbor vlasti primjenom selektivnog pravosuđa, pritvaranja prije suđenja, zatvorskih kazni za protivnike i ne provođenjem slobodnih i pravednih izbora, ugrožavaju ta temeljna načela;
- K. budući da je cilj Europske politike susjedstva uspostaviti područje blagostanja i dobrih susjedskih odnosa temeljenih na vrijednostima Unije, obilježeno bliskim i mirnim regionalnim odnosima, promicanjem čvrsto utemeljene i održive demokracije, vladavine prava, političkih i gospodarskih reformi, održivog društvenog tržišnog gospodarstva u susjednim zemljama EU-a i uspostavljanjem kruga prijatelja Unije i međusobnih prijateljskih odnosa; budući da bi stoga vodeće načelo za ocjenu napretka trebao biti doprinos sigurnosti, solidarnosti i blagostanju obaju strana; u tom smislu osuđuje negativne utjecaje politika zatvorenih granica unutar susjednog područja EU-a te pogotovo između zemalja kandidatkinja Istočnog partnerstva i EU-a;
- L. budući da je multilateralna dimenzija Europske politike susjedstva jedinstvena prilika okupljanja svih zemalja i dionika spomenute regije u cilju postizanja konkretnog napretka i razumijevanja radom na konkretnim projektima na tehničkoj razini, dok Parlamentarne skupštine EURONEST i EUROMED nude daljnju priliku na političkoj razini usmjerenu ka stvaranju i produbljivanju međusobnog razumijevanja koje pomaže u razvijanju mladih demokracija u ovim regijama;
- M. budući da su sloboda tiska i medija, kao i digitalne slobode, pod stalnim pritiskom u mnogim zemljama Europske politike susjedstva; budući da je pravo na slobodu izražavanja univerzalno ljudsko pravo koje predstavlja temelj demokracije i nužno je za ostvarivanje ostalih prava; budući da univerzalna prava i slobode zahtijevaju jednaku zaštitu, kako tradicionalnu, tako i elektroničku;
- N. budući da je EU revidirala Europsku politiku susjedstva u 2011. godini kako bi pružila jaču potporu partnerskim zemljama u izgradnji duboke i održive demokracije i poduprla uključivi gospodarski rast; budući da se vanjskim financijskim instrumentima EU-a, a pogotovo instrumentom europskog susjedstva podupire ciljeve politike susjedstva; budući da je potrebno uspostaviti jake i jasne veze između okvira politike i potpore pružene putem tih instrumenata;
- O. budući da nezadovoljavajući napredak zemalja Istočnog partnerstva može biti rezultat spore ili nepostojeće dinamike političkih i društvenih promjena u partnerskim zemljama, zamora Unije u vezi s europskom politikom susjedstva, neuspjeha u pokazivanju motivirajuće europske perspektive zemljama partnerima, kao i gospodarske i financijske krize, ali i utjecaja Rusije i njezine konkurentne ponude integracije u Euroazijsku uniju;
- P. budući da je sastanak na vrhu u Vilniusu ključni korak u razvoju Istočnog partnerstva i velik test mogućnosti politike susjedstva EU-a da ostvari konkretne rezultate;
- Q. budući da su sporazumi o pridruživanju rezultat bilateralnog puta Istočnog partnerstva,

multilateralni put ostaje odlučujuća dimenzija u razvoju dobre regionalne suradnje temeljene na dobrosusjedskim odnosima; budući da je, u ovom slučaju, žalosno da Istočno partnerstvo sadrži određen broj neriješenih teritorijalnih sporova koje bi trebalo riješiti; budući da te da Europski parlament u cijelosti potpisuje načela suvereniteta, teritorijalni integritet i pravo na samoodređenje nacije;

- R. budući da bi, u tom smislu, EU trebao odigrati aktivniju ulogu u mirnom rješavanju sukoba, uključujući i one zamrznute koji predstavljaju nepremostivu prepreku punom razvoju dobrosusjedskih odnosa i regionalne suradnje u istočnim i južnim partnerskim zemljama;
- S. budući da Parlamentarna skupština Istočnog partnerstva (EURONEST) ostaje ključni element razvoja demokratske i parlamentarne dimenzije Istočnog partnerstva, omogućujući dijeljenje najboljih praksi parlamentarnih metoda rada i predstavljajući ključnu platformu za približavanje istočnih partnera EU-u i za pristup građanima;
1. pozdravlja objavu izvješća o napretku za 2012. za južne i istočne zemlje europske politike susjedstva, ali žali zbog toga što u većini slučajeva izvješća, kao i događaji koji su uslijedili, prikazuju mješovitu sliku napretka, stagnacije i nazadovanja te opisuju nacionalnu situaciju bez ocjenjivanja programa koje vrši Unija ili davanja konkretnih prijedloga u vezi s raspodjelom sredstava iz vanjskog instrumenta EU-a ili pomoći razvojne suradnje te njezinog utjecaja na izradu politika u zemljama partnerima; mišljenja je da bi ta izvješća također trebala ocjenjivati trendove uključujući podatke o prethodnim godinama;
 2. naglašava da sukladno člancima 8. i 49. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) sve europske zemlje, uključujući one u sklopu Istočnog partnerstva, imaju dugoročnu mogućnost prijavljivanja za članstvo u Europskoj uniji;
 3. čvrsto vjeruje da bi Parlament trebao biti u potpunosti uključen u provedbu nove europske politike susjedstva te u prilagodbu financijske potpore EU-a, posebno delegiranim aktima, te da ga se redovito treba obavještavati o napretku postignutom u provedbi reformi u zemljama partnerima te prilagodbama koje su rezultat toga; žali zbog činjenice što ga se ne konzultira uvijek pri izradi akcijskih planova niti obavještava o duhu rasprava; smatra da njegove rezolucije trebaju biti sastavni dio okvira europske politike susjedstva te poziva na to da se zastupnicima u EP-u dodijeli status promatrača kako bi sudjelovali u sastancima pododбора za politiku i ljudska prava;
 4. žali što postignuti napredak partnerskih zemalja nije uvijek usklađen s ciljevima postavljenima u skladu s EU-om; poziva na konkretno ocjenjivanje učinkovitosti revidirane europske politike susjedstva; poziva na ulaganje većeg nпора za upotrebu instrumenata i politika raspoloživih Uniji na koherentniji način pod okriljem europske politike susjedstva; poziva na dosljednu provedbu razlikovnog pristupa i pristupa temeljenog na poticajima te načela „više za više” kao kamena temeljca revidirane europske politike susjedstva; poziva, po potrebi, na upotrebu načela „manje za manje” za one zemlje europske politike susjedstva koje ulažu nedovoljne napore u izgradnju duboke i održive demokracije te provedbu dogovorenih reformi; naglašava da će osnovna potpora Unije također odražavati potrebe partnera u pogledu razvoja;

5. naglašava važnu ulogu koju je civilno društvo odigralo u procesima tranzicije i reforme te u političkom dijalogu u zemljama obuhvaćenima politikom susjedstva ; poziva EU da ojača suradnju s civilnim društvom u zemljama obuhvaćenima politikom susjedstva te je podupre nizom različitih financijskih instrumenata;
6. smatra da bi se potpora demokratskim tranzicijskim procesima trebala usredotočiti na razvoj institucionalnih kapaciteta demokratskih institucija, na potporu svim demokratskim političkim strankama i civilnom društvu te pravima žena i manjina, na ugrađivanje vladavine prava, poštivanja ljudskih i temeljnih prava u društva partnerskih zemalja, posebno slobode udruživanja, izražavanja, okupljanja te slobodu tiska i medija; poziva Uniju i države članice da poboljšaju partnerstva između različitih organizacija i sektora u društvu kako bi im prepustili vodstvo procesa europskih susjedskih odnosa; potvrđuje da to, između ostalog, treba provesti stvaranjem horizontalnih poveznica između različitih društvenih aktera na temelju partnerstva *twinninga* između organizacija civilnog društva (NVO, sindikati, poslovne organizacije, mediji, organizacije mladih, itd.) te projekata *twinninga* s nacionalnim nadležnim tijelima i upravom (posebno u sektoru obrazovanja);
7. smatra da je u izvješćima o napretku potrebno izraditi odgovarajuću analizu spola; naglašava potrebu da se u revidiranoj europskoj politici susjedstva više pažnje posveti jačanju radničkih i sindikalnih prava, rodnoj jednakosti te suradnji i dijalogu s NVO-ima, sindikatima i drugim organizacijama civilnog društva;
8. inzistira na poštovanju univerzalnih ljudskih prava i temeljnih sloboda kao načela na kojem se temelji vanjska politika EU-a; smatra da je podrška civilnom društvu ključna točka revidirane europske politike partnerstva te stoga preporuča da potpora civilnom društvu, uključujući socijalne partnere, bude razmjerna s izazovom s kojim se suočava te da se u tu svrhu uspostavi bliska suradnja s Europskom zakladom za demokraciju;
9. naglašava da su najvažnije nevladine organizacije uspostavile zajedničke platforme za Uniju za Mediteran i za Istočno partnerstvo; zauzima stajalište da bi se pri izradi, provedbi i nadzoru Akcijskih planova europske politike susjedstva s tim forumima civilnog društva trebala održati pravilna i pravodobna savjetovanja;
10. smatra da se multilateralne strukture europske politike susjedstva trebaju ojačati i razvijati prema više strateškim linijama; tvrdi da bi, s obzirom na središnje mjesto „djelotvornog multilateralizma” u vanjskoj politici EU-a, Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje trebale razmotriti mogućnost da multilateralni put europske politike susjedstva posluži kao okvir za organiziranje političkih odnosa u široj Europi;
11. poziva Uniju da pojača vidljivost projekata koji su financirani ili podržani u okviru europske politike susjedstva u zemljama partnerima te da se aktivnije uključi u društvo u nastojanjima poboljšavanja slike i prihvaćanja Unije među građanima zemalja koje su u okviru europske politike susjedstva, posebno medijskim kampanjama i isticanjem dodane vrijednosti koja proizlazi iz suradnje s EU-om;
12. žali zbog značajnih rezova u stavci 4. višegodišnjeg financijskog okvira za 2014. – 2030. u odnosu na prvotni prijedlog Komisije; naglašava da je ambiciozno financiranje Istočnog partnerstva ključno za daljnji napredak u reformama, dijeljenje najboljih praksi i postizanje i/ili održavanje pravih funkcionalnih demokracija u zemljama Istočnog

susjedstva EU-a koje su od ključnog interesa za EU; vjeruje da se trenutna ravnoteža između istočnog i južnog dijela Europske politike susjedstva treba održati uz puno poštovanje načela razlikovanja i prilagođenih pristupa korištenih do sada; ustraje na tome da se relevantna proračunska tijela redovito treba obavještavati o pokazateljima i smjernicama koje oblikuju procese donošenja odluka u odnosu na proračunsku pomoć te da bi Parlament trebao biti uključen u postupke odobravanja ili ukidanja dodjela koje su rezultat primjene načela „više za više” i „manje za manje”;

13. naglašava da su sloboda izražavanja, pluralizam i neovisnost medija temelji demokracije; stoga naglašava važnost potpore EU-a samostalnim, održivim i odgovornim javnim medijskim službama koje omogućuju kvalitetan, pluralistički i različit sadržaj, imajući na umu da slobodni i neovisni javni mediji uvijek igraju ključnu ulogu u produbljenju demokracije, u davanju što veće uloge civilnom društvu u javnim poslovima te u osnaživanju građana na putu prema demokraciji;
14. prepoznaje ključnu važnost slobodnih i poštenih izbora radi prijelaza na demokraciju te naglašava ulogu nezavisnih medija, posebice javnih medija, u transparentnom, vjerodostojnom i demokratskom provođenju izbornog postupka; poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da nastave i, kad god je moguće, pojačaju svoju potporu demokratskoj provedbi nadolazećih izbora u zemljama partnerima, uključujući jačanje slobode i pluralizma medija;

Istočno partnerstvo

15. preporuča da bi Unija trebala: (a) osnažiti primjenu načela „više za više” te je poticati pozitivnom konkurencijom i suradnjom među zemljama partnerima, dajući nužnu podršku zemljama Istočnog partnerstva koje su suočene s pritiskom trećih zemalja u provedbi zakonodavstva Europske unije (*acquis communautaire*); (b) primijeniti dvoslojni pristup: biti zahtjevna prema vladama istočnog partnerstva, a istovremeno otvorena, darežljiva i angažirana prema građanima partnerskih zemalja; (c) ohrabriti građane tih zemalja da ojačaju temeljne vrijednosti EU-a, prvenstveno demokraciju, vladavinu prava i poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, angažirajući se u njihovom promicanju dajući im najveću važnost u transformaciji normativne sile; (d) osmisliti dugoročnu strategiju za promicanje europskih vrijednosti koja obuhvaća unutarnju promjenu i težnje tih društava za slobodom i blagostanjem; (e) decentralizirati istočno partnerstvo angažirajući se s javnim akterima na obje strane i nudeći im svoje okrilje putem horizontalnih partnerstva i *twinninga*, popraćenih povećanom mobilnošću, međuljudskim kontaktima, olakšavanjem viznog sustava i mogućnošću budućeg sustava bez viza, pri čemu bi se trebao primjenjivati pristup „prvo susjedi”; i (f) pokrenuti parafiranje ili potpisati sporazuma o pridruživanju te ciljati na njihovo promptno stupanje na snagu, prvo na provizornoj osnovi, a potom u potpunosti, prije kraja tekućeg saziva Europskog parlamenta i Europske komisije, pod uvjetom da su ispunjeni potrebni zahtjevi; (g) suzdržati se od uporabe sile ili prijetnji uporabe sile u rješavanju sporova u regiji, naglašavajući da su pregovori u okviru međunarodno priznatih formata temeljenih na načelima međunarodnog prava jedini mogući način rješavanja sukoba u regiji;
16. podsjeća na to da jedna zemlja Istočnog partnerstva okupacijom teritorija druge krši temeljna načela i ciljeve Istočnog partnerstva te da zaključivanje Sporazuma o

pridruživanju EU-a s Armenijom i Azerbajdžanom treba povezati s napretkom prema rješavanju sukoba u Gorskom Karabahu u skladu s Rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 822, 853, 874 i 884 iz 1993. i osnovnim načelima OESS-ove Skupine iz Minska sadržanima u zajedničkoj izjavi iz Aquile od 10. srpnja 2009.;

17. žali zbog činjenice što približavanjem sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u Vilniusu rastu različite vrste pritiska u zemljama Istočnog partnerstva; taj pritisak smatra nedopustivim te poziva Rusiju da se suzdrži od svih djelovanja koja su u očitoj suprotnosti s načelima iz Helsinkija; posebno naglašava da slobodni izbori zemalja Istočnog partnerstva ne bi trebali rezultirati posljedicama poput trgovinskih mjera, vizne politike, ograničene mobilnosti radnika, uplitanja u zamrznute sukobe i drugih; poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da riješe žalosne razvoje događaja koji su prešli granicu običnih trgovinskih mjera i time stanu na stranu partnera Unije šaljući snažnu poruku podrške zemljama Istočnog partnerstva u njihovim europskim težnjama i izborima; međutim naglašava da su sporazumi o pridruživanju i detaljni i sveobuhvatni sporazumi o slobodnoj trgovini okvir za reforme koje su korisne za sve;
18. ostaje predan daljnjem razvoju parlamentarne skupštine Euronest kao važnog foruma za multilateralnu međuparlamentarnu suradnju s državama Istočnog partnerstva žali zbog predloženih rezova u proračunskim linijama europske politike susjedstva za višegodišnji financijski okvir 2014. – 2020. s obzirom na to da te proračunske linije imaju za cilj bližu potporu aktivnostima i projektima povezanim s izgradnjom demokracije, vladavinom prava i promicanjem ljudskih prava;
19. naglašava da bi ukidanje viza bilo važna gesta prema narodima zemalja Istočnog partnerstva te bi im ono doista pomoglo da se približe državama članicama EU-a;
20. smatra da je objava Plana za Istočno partnerstvo 2012. – 2013. prvi korak prema razvoju boljih nadzornih alata; poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da detaljnije razviju mehanizme praćenja koji mogu utvrditi izvedbu i uspješnost zemalja u okviru europske politike susjedstva i postaviti jasne i mjerljive ciljeve;
21. preporučuje da zemlje Istočnog partnerstva (a) izbalansiraju i udvostruče svoje napore prema ispunjenju političkih, pravnih i gospodarskih kriterija; (b) ugrade u svoja društva temeljne vrijednosti demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i jednakosti spolova te borbe protiv korupcije; (c) dodatno potiču društvene promjene, reformske procese i sustavno poboljšanje javnih standarda i uprave, smatrajući europsku integraciju kao dugoročni strateški izbor, a ne samo kao gospodarski i upravni napor; (d) smanje razliku između retorike i praktičnih radnji; (e) posvete veću pozornost multilateralnim strukturama Istočnog partnerstva i učenju kroz najbolje prakse; (f) primijene na regionalne sukobe duh i lekcije naučene iz povijesnog iskustva europske integracije i poboljšaju regionalnu, političku i gospodarsku suradnju među samima sobom, s obzirom na to da se bilateralni problemi moraju rješavati mirno, a dobrosusjedski odnosi i regionalna suradnja temeljni su elementi Istočnog partnerstva; (g) uključe građane i angažiraju javne aktere u horizontalna partnerstva i twinning s odgovarajućim akterima u Uniji te surađuju s civilnim društvima i mlađom generacijom kao čimbenikom promjena; (h) suzdrže se od uporabe sile ili prijetnji uporabe sile u rješavanju sporova u regiji, naglašavajući da su pregovori u okviru međunarodno priznatih formata temeljenih na načelima međunarodnog

prava jedini mogući način rješavanja sukoba u regiji;

22. zabrinuta je zbog aktivnosti Rusije koje odvrćaju partnerske zemlje od političkog i gospodarskog povezivanja s EU-om; ponovno potvrđuje suvereno pravo svake države na odabir političkih i trgovinskih saveznika; nadalje, vjeruje da je postupna integracija partnerskih zemalja s EU-om u skladu s njihovim ostvarivanjem dobrih susjedskih odnosa s Rusijom; odbacuje poimanje igre s nultom stopom kao paradigme za odnose EU-a i Rusije s partnerskim zemljama;
23. iznova potvrđuje da je nužno težiti regionalnoj stabilnosti i sigurnosti, koje su potrebne za postizanje ciljeva Istočnog partnerstva i za daljnju integraciju s EU-om; potiče daljnje napore za napredak prema pomirbi u teritorijalnim sukobima u Gruziji, Azerbajdžanu, Armeniji i Moldovi; u tom pogledu, podsjeća na svoje stajalište da se zaključivanje Sporazuma o pridruživanju EU-a s Armenijom i Azerbajdžanom treba povezati s napretkom prema rješavanju sukoba u Gorskom Karabahu u skladu s Rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 822, 853, 874 i 884 iz 1993. i osnovna načela OESS-ove Skupine iz Minska sadržana u zajedničkoj izjavi iz Aquile od 10. srpnja 2009.;
24. podsjeća da obveza prema Sporazumu o pridruživanju/Detaljnom i sveobuhvatnom sporazumu o slobodnoj trgovini isključuje bilo koji drugi istodobni oblik sudjelovanja u carinskoj uniji;
25. poziva države članice EU-a i Istočnoeuropskih partnera da preispitaju svoju politiku izvoza oružja u regiji radi postizanja dogovora o razoružanju i demilitarizaciji područja sukoba; poziva Rusiju da je poštuje na konstruktivan način, potpuno poštujući suverenost država u regiji i suzdržavajući se od bilo kakvih radnji koje bi ugrozile stabilnost regije;
26. ističe da su EU i istočnoeuropski partneri suočeni sa zajedničkim političkim izazovima u pogledu osiguravanja pouzdane i sigurne opskrbe energijom; podsjeća da je suradnja na području energetske sigurnosti jasno definirana kao prioritet u okviru Istočnog partnerstva i politike susjedstva za razdoblje 2014. – 2020.; očekuje da će se treći sastanak na vrhu Istočnog partnerstva održati u Vilniusu radi osiguranja novog poticaja za jačanje suradnje na energetskom području i povećanja energetske sigurnosti na objema stranama;
27. podsjeća da Ugovor o osnivanju energetske zajednice utvrđuje temelj za osnivanje potpuno integriranog regionalnog energetskeg tržišta koje se zalaže za rast, investicije i stabilan regulatorni okvir; u tu svrhu preporučuje produljenje Ugovora o energetskeg zajednici nakon 2016., uz prilagodbu njegova donošenja odluka budućim izazovima, uključujući uspostavljanje pravnih nadzornih mehanizama radi rješavanja problema u vezi s nedovoljnom provedbom pravne stečevine i mehanizmima solidarnosti; pozdravlja zahtjev Gruzije za pridruživanje Energetskeg zajednici, koja bi nakon Ukrajine i Moldove postala treća zemlja Istočnog partnerstva koja joj se pridružila; poziva na daljnje proširenje Energetskeg zajednice putem Europske politike susjedstva, u skladu s ciljevima Energetskeg zajednice na temelju zajedničkog interesa; ističe da bi se regulatorna integracija trebala provesti u skladu sa zajedničkim investicijama u kapacitet međupovezivanja i infrastrukturu te obnovljivu energiju, energetskeg učinkovitost i nove tehnologije; ističe ključnu važnost daljnje diversifikacije opskrbe i transportnih putova;
28. poziva da se u svaki sporazum sa zemljama Istočnog partnerstva umetne klauzula o

energetskoj sigurnosti kako bi se zajamčilo potpuno poštovanje zakona unutarnjeg energetskog tržišta EU-a i uključivanje mehanizma za rano upozorenje u takve sporazume kako bi se zajamčila rana procjena mogućih rizika i problema povezanih s provozaom i opskrbbom energije iz trećih zemalja te uspostavljanje zajedničkog okvira za međusobnu pomoć, solidarnost i rješavanje sporova;

Armenija

29. prepoznaje napredak u vezi s demokratskim standardima i ispunjavanjem uvjeta Sporazuma o pridruživanju, ali priznaje da na području demokracije i dalje postoje trajne manjkavosti; smatra da je potrebno postignuti napredak na području reformi upravljanja, uključujući provedbu zakona, pravosudni sektor i borbu protiv korupcije; žali zbog nedavnog poteza predsjednika Armenije da se obveže carinskoj uniji; podsjeća armenske vlasti da takva politika nije u skladu sa Sporazumom o pridruživanju; u tom pogledu izražava nadu da će Armenija nastaviti reforme u vezi s EU-om, čija provedba može dovesti do gospodarskog blagostanja zemlje te može pomoći u rješavanju socijalno-gospodarskih i političkih problema koji su i dalje prisutni u zemlji; poziva na nastavak suradnje s EU-om, za što je EU otvoren;
30. pozdravlja provedbu dobrih makroekonomskih politika i strukturnih reformi u Armeniji te daljnji napredak prema postizanju ciljeva akcijskog plana;

Azerbajdžan

31. žali što i dalje postoji nejasna vizija i neodlučnost oko pitanja postizanja sporazuma o pridruživanju s Azerbajdžanom; naglašava gospodarski potencijal odnosa između EU-a i Azerbajdžana, ali je zabrinut zbog manjkavosti na području demokracije, vladavine prava i ljudskih prava u Azerbajdžanu;; smatra da bi Azerbajdžan trebao pokazati predanost ubrzavajući odgovarajuće standarde, uključujući slobodu govora i udruživanja, omogućujući demokratskoj opoziciji ostvarivanje njihovih prava; u tom pogledu ustraje u tome da su oslobađanje političkih zatvorenika i prestanak zlostavljanja političkih aktivista, boraca za ljudska prava i novinara bitni preduvjeti za bilo kakav sporazum o strateškom partnerstvu za modernizaciju s Azerbajdžanom;
32. osuđuje nedostatak poštovanja međunarodnih standarda prije održavanja predsjedničkih izbora 9. listopada, uključujući uskraćivanje registracije kandidata zbog postupka, te poziva na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu 14 azerbajdžanskih opozicijskih političara, novinara i boraca za ljudska prava koji su zatvoreni tijekom prošlih mjeseci, uključujući Tofiq Yaqublua i Ilgara Mammadova¹;
33. žali zbog nedostatka vizije i oklijevanja Europske unije u vezi sa sporazumima o pridruživanju i detaljnim i sveobuhvatnim sporazumima o slobodnoj trgovini kao posljedicama neuspješnog razumijevanja strateške uloge Azerbajdžana u gospodarskom, geopolitičkom i kulturnom pogledu;

Bjelarus

¹ Rezolucija Europskog parlamenta od 13. lipnja 2013. o Azerbajdžanu slučaj Ilgara Mammadova (Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0285).

34. žali zbog stagnirajuće, neprihvatljive situacije u vezi s ljudskim pravima, demokracijom i političkim zatvorenicima te zbog nedostatka napretka u vezi s poštovanjem vrijednosti i standarda koje Unija promiče; inzistira na tome da su potrebne kritička angažiranost i stroga uvjetovanost Unije popraćene plemenitijim i otvorenijim stavom prema civilnom društvu i nevladinim organizacijama, koje je potrebno poduprijeti kako bi se pratile i provodile reforme; potiče bjelaruske vlasti da sudjeluju u Dijalogu o modernizaciji i započnu pregovore s EU-om o olakšavanju viznog sustava i o sporazumima o ponovnom prihvatu radi promicanja međuljudskih kontakata;
35. poziva bjelaruske vlasti da iskoriste litvansko predsjedništvo i sastanak na vrhu Istočnog partnerstva u Vilniusu kao priliku za unapređenje odnosa s Bjelarusom čim budu oslobođeni politički zatvorenici, kako bi se ponovno započeo politički dijalog o, između ostalog, demokratskim reformama, slobodnim i poštenim izborima, poštovanju vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda, suradnji s opozicijom i civilnim društvom, pod uvjetom da bjelaruske vlasti pokažu poštovanje tih temeljnih prava;
36. ponavlja da je EU spremna poboljšati odnose s bjelaruskom vladom čim se njegove vlasti obvežu da će se držati zajednički donesenog programa, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda, između ostalog bezuvjetnim puštanjem na slobodu svih političkih zatvorenika te vraćanje njihovih prava; međutim, naglašava da je svaka angažiranost podložna strogoj uvjetovanosti;
37. ističe posebnu potrebu da se dodatno pojača financijska potpora neovisnim bjelaruskim medijima;

Gruzija

38. prepoznaje napredak ostvaren posljednjih godina u području modernizacije zemlje i u ostvarivanju uvjeta iz Sporazuma o pridruživanju kao i napore nadležnih tijela u borbi protiv korupcije; pozdravlja egzemplaran miran prijenos vlasti nakon demokratskih parlamentarnih izbora; međutim, sa zabrinutošću primjećuje nedostatke koji su još uvijek prisutni u primjeni demokratskih načela; naglašava u vezi s time potrebu za daljnjim poboljšanjima i provođenjem reformi usmjerenih prema ostvarivanju nezavisnog i nepristranog pravosuđa te učinkovitog kaznenopravnog sustava kao i nediskriminirajućeg izbornog sustava i poštovanja prava manjina; prati sudske istrage u vezi s vodećim članovima oporbe i poziva na puno poštovanje europskih standarda i normi; podržava napore vlade Gruzije to ublaži napetosti s Rusijom i istodobno sačuva proeuropsku usmjerenost države; ponovno ističe čvrstu podršku EU-a teritorijalnom integritetu Gruzije;
39. podupire parafiranje Sporazuma o pridruživanju, ali vjeruje da bi ono trebalo biti uvjetovano ostvarivanjem opipljivog napretka gruzijskih vlasti u području vladavine prava, počevši s puštanjem na slobodu svih političkih zatvorenika, uključujući Vana Merabišvilija te ispunjavanjem europskih standarda na nadolazećim predsjedničkim izborima;
40. poziva Komisiju da odmah primijeni ovo pravilo uvjetovanosti određivanjem niza mjerila u skladu s kojima će se ovaj napredak mjeriti;
41. naglašava da će predsjednički izbori planirani za 27. listopada 2013., dakle usporedno sa

zatvaranjem pregovora o Sporazumu o pridruživanju s EU-om, biti osobito važan pokazatelj gruzijske spremnosti da primijeni načela demokracije i vladavine prava uz potpunu slobodu oporbe da se natječe na izborima te slobodu nezavisnih medija da izvještavaju o kampanji bez uplitanja vlasti;

42. naglašava da se Gruzija ne bi trebala odreći svojih europskih aspiracija i da se treba oduprijeti pritiscima da odustane od pridruživanja EU-u;

Moldavija

43. pozdravlja političku odlučnost da se ispune uvjeti iz Sporazuma o pridruživanju, uključujući i pregovore o sveobuhvatnoj slobodnoj trgovinskoj zoni (DCFTA) kao i akcijski plan za liberalizaciju režima viza i napretka u vezi s parafiranjem projekta cjevovoda Isi-Ungheni; pohvalno gleda na napore koje je država uložila u modernizaciju, osobito na povećana ulaganja u obrazovanje; poziva na brzo potpisivanje i poduzimanje svih potrebnih koraka kako bi se sporazum proveo u najkraćem mogućem roku; međutim, svjestan je slabosti demokratskih institucija te potrebe da se nastavi s jačanjem uloga tih institucija; potiče vladu Moldavije da nastavi naporno raditi na provedbi nužnih mjera; smatra da su politička stabilnost i trajni konsenzus o reformama, osobito u pogledu vladavine prava i neovisnosti državnih institucija, od iznimne važnosti za europske težnje Moldavije;

44. potiče parafiranje Sporazuma o pridruživanju, uključujući i pregovore o sveobuhvatnoj slobodnoj trgovinskoj zoni (DCFTA) na sastanku na vrhu u Vilniusu te se nada brzom završetku dijaloga o vizama; prepoznaje važan utjecaj koji će provedba Sporazuma o pridruživanju, slobodnoj trgovini i putovanju bez viza imati na proces reformi u Moldaviji; u vezi s time primjećuje da su najnovije političke krize otkrile krhkost procesa demokratizacije koji se dosad provodio te ističe potrebu za radom na stvaranju istinski vjerodostojnih i neovisnih demokratskih institucija;

45. preporučuje da se u bliskoj budućnosti nakon sastanka na vrhu u Vilniusu, ako su svi postojeći uvjeti zadovoljeni, krene s brzim potpisivanjem Sporazuma o pridruživanju;

46. pozdravlja puštanje u pogon novog cjevovoda između Moldavije i Rusije i potiče nastavak ulaganja napora da se odupre pritiscima Rusije da odustane od Sporazuma o pridruživanju;

Ukrajina

47. žali zbog toga što je zaustavljen napredak u ispunjavanju uvjeta iz Sporazuma o pridruživanju, utvrđenih zaključcima Vijeća od 10. prosinca 2012. o Ukrajini i Rezolucijom Parlamenta od 13. prosinca 2012., o situaciji u Ukrajini¹ te što Ukrajina i dalje primjenjuje selektivnu pravdu i nije uspjela reformirati svoje pravosuđe i izborni sustav; međutim, pozdravlja nedavna obvezivanje predsjednika Janukovičai vođa oporbe u vezi s nastavkom provođenja potrebnih pravnih akata preko Vrhovnog vijeća te očekuje brzo izvršavanje tih obećanja prije sastanka na vrhu u Vilniusu; prepoznaje postignuti napredak, ali ističe da treba nastaviti s radom i daljnjim naporima kako bi se dovršila

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)2889.

reforma Ureda tužitelja, poboljšao izborni zakon te riješio problem selektivne pravde;

48. pozdravlja trenutačni dijalog između Ukrajine i EU-a te njihovu zajedničku ambiciju da se potpiše Sporazum o pridruživanju na sastanku na vrhu Istočnog partnerstva u Vilniusu 28. i 29. studenog 2013.;
49. uzima u obzir europske težnje Ukrajine i ponavlja svoje stajalište da je produbljenje odnosa između EU-a i Ukrajine i činjenica da se Ukrajini nudi europska perspektiva od velike važnosti i interesa za obje strane;
50. preporučuje da Vijeće, ako su ispunjeni zahtjevi koji su formalno utvrđeni u Vijeću za vanjske poslove 10. prosinca 2012., i podržani Rezolucijom Parlamenta od 13. prosinca 2012., potpiše Sporazum o pridruživanju između EU-a te njezinih država članica i Ukrajine; izražava svoje slaganje, koje je uvjetovano spomenutim zahtjevima, s odlukom Vijeća o privremenoj primjeni, odmah nakon potpisivanja, Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine; iznosi svoju namjeru da za vrijeme trajanja sadašnjeg parlamentarnog saziva, u slučaju ispunjavanja svih zahtjeva i naknadnog potpisivanja, nastavi s punom ratifikacijom Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine;
51. osuđuje nedavno rusko nametanje trgovinskih sankcija usmjerenih protiv izvoza Ukrajine koje imaju za cilj vršenje pritiska na Ukrajinu da ne potpiše Sporazum o pridruživanju s EU-om; poziva Rusiju da se suzdrži od nametanja tih trgovinskih sankcija te od protuzakonitih političkih uplitanja i vršenja pritiska;

Južno susjedstvo

52. zabrinut je zbog poteškoća na koje nailaze zemlje južnog Sredozemlja u suočavanju s izazovima demokratske tranzicije;
53. naglašava ključnu važnost sudske i tehničke pomoći Unije i država članica vlastima zemalja Arapskog proljeća u tranziciji u ostvarivanju konkretnog napretka u području povrata imovine;
54. pozdravlja uspjeh svoje inicijative osnivanja radnih skupina za Tunis, Jordan i Egipat i ističe da bi ti sastanci između privatnih zainteresiranih strana, tijela javne vlasti i međunarodnih organizacija trebali osigurati veću uključenost civilnog društva i NVO-a te, pod uvjetom da političke prilike dopuštaju povećanu gospodarsku suradnju i integraciju, stvoriti opipljive rezultate; predlaže da se istraži mogućnosti širenja ove inicijative na druge zemlje u regiji;
55. zauzima stajalište da uspješna tranzicija u održivu demokraciju mora biti prioritet Unije u pogledu njezina Južnog susjedstva te poziva institucije EU-a i njegove države članice da povećaju svoju potporu u tu svrhu;
56. preporučuje da Unija održi, a gdje je moguće i pojača, svoj angažman u podupiranju tranzicija u zemljama Južnog partnerstva, da se usredotočujući na demokratsku transformaciju, partnerstvo s narodom i civilnim društvom te na održiv i uključiv gospodarski rast;

57. podsjeća da su socijalna pravda i poboljšanje kakvoće života ključni elementi tranzicije koja se trenutačno odvija u zemljama Južnog susjedstva; izražava jaku zabrinutost zbog stanja zaposlenosti, osobito mladih, te zahtijeva da Komisija podupre djelotvorne politike zapošljavanja;
58. primjećuje da je broj studenata iz zemalja Južnog susjedstva koji su sudjelovali u programima Tempus i Erasmus Mundus, unatoč dodatnim sredstvima koja su dodijeljena tim programima u 2012., vrlo nizak ponovno poziva Europsku komisiju da stvori euro-mediteranski program Leonardo da Vinci namijenjen promicanju mobilnosti mladih pripravnika koji se žele stručno osposobiti u inozemstvu, kako bi se pridonijelo borbi protiv nezaposlenosti mladih koja je endemski fenomen na jugu Sredozemlja;
59. poziva Uniju i njezine države članice da provedu konkretnu i učinkovitu politiku mobilnosti sa zemljama Južnog susjedstva, pogotovo potpisivanjem sporazuma o liberalizaciji viznog režima i sporazuma o ponovnom prihvatu, sličnih sporazumima potpisanim s većinom zemalja Istočnog partnerstva; naglašava, u tom smislu, važnost povećanja mobilnosti i suradnje u području akademskog obrazovanja i strukovnog osposobljavanja, širenja i povećanja postojećih programa i mobilnosti studenata, osoba s diplomom, učitelja i akademika te promicanja razmjene između visokih učilišta i ustanova za osposobljavanje, zajedno s javno-privatnim partnerstvima u području istraživanja i poduzetništva; smatra da je nužno razviti jednostavnije postupke za izdavanje viza sudionicima takvih programa; poziva EU da razvije razumnu i sveobuhvatnu strategiju koja uključuje ESVD, Komisiju, države članice i partnere u Južnom susjedstvu da riješe pitanje migracije te zaštite izbjeglice i osobe koje traže azil, a dolaze iz Južnog susjedstva, osobito u svjetlu Arapskog proljeća i trajne nestabilnosti na sjeveru Afrike;
60. ponavlja kako je važno da institucije EU-a i države članice pokažu stvarnu političku volju i odigraju aktivnu ulogu u rješavanju sukoba u regiji, posebice izraelsko-palestinskog sukoba, kako oni više ne bi predstavljali prepreku provedbi Europske politike susjedstva;
61. smatra prioritetom pružanje potpore zemljama partnericama oko razvoja i financiranja projekata u vezi s regionalnom politikom i uključivanja regionalnih enklava; preporučuje u tom smislu poduzimanje koraka za razvoj vještina zemalja partnerica i Tajništva Unije za Mediteran koristeći iskustvo Unije u području upravljanja europskim regionalnim fondovima;
62. smatra kako postoji hitna potreba za promicanjem projekata za održiv i uključiv društveno-gospodarski razvoj i integraciju Magreba kako bi se olakšao protok robe, usluga, kapitala i osoba; podsjeća da je sukob u Zapadnoj Sahari glavna prepreka integraciji regije; poziva Alžir i Maroko da ostvare aktivno partnerstvo koje je u stanju nositi se s teritorijalnim izazovima, uključujući sukob u Zapadnoj Sahari; u tom kontekstu pozdravlja usvajanje zajedničke komunikacije Visoke predstavnice i Komisije iz prosinca 2012. u kojoj su izneseni prijedlozi pružanja potpore za pet država Magreba u njihovim nastojanjima ostvarivanja bliskije suradnje i dublje regionalne integracije; pozdravlja činjenicu što je Unija preuzela sjeverno supredsjedanje Unijom za Mediteran te od nje očekuje promicanje dosljednosti politike, sveopću koordinaciju i učinkovitost, s posebnim naglaskom na projekte koji dobivaju financijska sredstva;
63. ohrabruje Maroko, Frontu Polisario i Alžir na djelovanje u cilju postizanja pravednog,

mirnog, dugoročnog i uzajamno prihvatljivog političkog rješenja za Zapadnu Saharu, u skladu s relevantnim rezolucijama Ujedinjenih naroda uključujući i one kojima se dopušta samoodređenje; ističe da je važno narodu Sahrawi zajamčiti poštovanje ljudskih prava te da je nužno da se riješi pitanje ljudskih prava u Zapadnoj Sahari i kampovima u Tindoufu, uključujući i prava političkih zatvorenika pripadnika naroda Sahrawi kojima nije pošteno suđeno i koje treba pustiti na slobodu;

64. ističe važnost Unije za Mediteran kao instrumenta za institucionalizaciju odnosa s Južnim susjedstvom; ističe važnost nadolazećih ministarskih sastanaka u pogledu jačanja Euro-mediterranskog partnerstva i poticanja zajedničkih projekata;
65. iznova potvrđuje da je cilj Južnog partnerstva približiti dvije obale Mediterana kako bi se uspostavilo područje mira, demokracije, sigurnosti i napretka za tamošnjih 800 milijuna stanovnika, osigurati učinkovit bilateralan i multilateralan okvir za EU i njegove partnere kako bi zajedno prevladali demokratske, društvene i gospodarske izazove, promovirali regionalnu integraciju, poglavito u odnosu na trgovinu, te osigurali njihov zajednički razvoj na korist svih, te da je cilj pomoći partnerima u izgradnji demokratskih, pluralističkih i svjetovnih država, posebno kroz programe izgradnje institucionalnih kapaciteta, istovremeno razvijajući uzajamno korisne, uravnotežene i ambiciozne mehanizme za trgovinu robom i uslugama čemu prethode relevantne procjene utjecaja koje mogu dovesti do detaljnih i sveobuhvatnih sporazuma o slobodnoj trgovini; vjeruje da će ovo zasigurno biti prvi korak prema širokom „euro-mediterranskom gospodarskom području” što također može olakšati gospodarske probleme naših susjednih partnera na Jugu te olakšati integraciju na relaciji Jug-Jug;
66. naglašava da je podupiranje postupka vraćanja imovine koju su ukrali bivši diktatori i njihovi režimi moralni imperativ za EU; vjeruje da vraćanje imovine ima velik politički značaj zbog svoje simbolične vrijednosti te da je nužno ponovno uspostavljanje odgovornosti u duhu demokracije i vladavine prava; primjećuje da povrat imovine mora predstavljati ključnu političku obvezu EU-a u njegovu partnerstvu s Južnim susjedstvom; ponovno ističe potrebu da se uspostavi mehanizam EU-a s ciljem pružanja pravne potpore zemljama Južnog susjedstva u postupku povrata imovine;
67. poziva Komisiju, Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i države članice da još više potiču države u regiji na donošenje jasnih zakonskih odredbi i provedbu programa kako bi se zajamčila prava žena, njihovo sudjelovanje u donošenju političkih i gospodarskih odluka, pristup obrazovanju, ekonomska neovisnost te ukidanje svih oblika nasilja nad njima;
68. vjeruje da EU treba pružiti pomoć i znanje zakonodavcima u razmatranju i izradi nacrtu zakonodavstva u vezi sa sektorom IKT što bi trebalo omogućiti široku dostupnost digitalnih tehnologija za demokratski proces, gospodarski razvoj i regionalnu suradnju; smatra da je slobodan protok informacija i pristup internetu nužan za društveno-gospodarski napredak; u tom pogledu naglašava važnost poštovanja digitalnih sloboda;
69. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog sve snažnijeg religijskog motiviranog nasilja u regiji, osobito prema kršćanima, te poziva Uniju da poduzme nešto u vezi s tim i u okviru europske politike susjedstva;

70. ponovno poziva Komisiju da omogući bolje prepoznavanje projekata Istočnog partnerstva i Unije za Mediteran u zemljama partnerima te da ih približi ljudima u tim zemljama isticanjem dodane vrijednosti koja proizlazi iz suradnje s EU-om;

Alžir

71. primjećuje da je Alžir potvrdio svoju namjeru da sudjeluje u europskoj politici susjedstva, ali da još nije usvojio akcijski plan; pozdravlja početak pregovora za akcijski plan EU-Alžir i snažno ohrabruje Alžir da iskoristi taj instrument kako bi unaprijedio svoj odnos s EU-om; poziva EU i Alžir da ubrzaju pregovore u okviru europske politike susjedstva kako bi brzo došlo do usvajanja akcijskog plana;
72. pozdravlja mjere koje je Alžirski parlament poduzeo s ciljem poboljšanja suradnje s Europskim parlamentom i kvalitete političkog dijaloga uspostavljenog između njih;
73. pozdravlja potpisivanje Memoranduma o razumijevanju o uspostavi strateškog partnerstva između Europske unije i Alžira u području energetike 7. srpnja 2013., što će u krajnjoj liniji dovesti do čvršće integracije tržišta, razvoja infrastrukture i prijenosa tehnologije između dviju strana;
74. naglašava potrebu za politikom koja jamči poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, posebno slobode udruživanja i prosvjedovanja; nada se da će se očekivana revizija alžirskog ustava provesti u okviru otvorenog i transparentnog postupka otvorenog predstavnicima svih političkih struja u zemlji na način na koji će moći doprinijeti konsolidaciji demokracije i vladavine prava; primjećuje da nije bilo poteškoća u djelovanju misije EU-a za promatranje izbora (EU EOM) koja je poslana u Alžir povodom održavanja općih izbora 10. svibnja 2012.; podsjeća na preporuke misije EU-a za promatranje izbora i poziva alžirske vlasti na provedbu potrebnih mjera u cilju pripreme za buduće izbore; ponovno ističe da Unija podupire taj proces;
75. poziva Uniju da pojača svoju podršku alžirskim organizacijama civilnog društva i programima koji promiču zapošljavanje žena i mladih, gospodarsko upravljanje, poboljšanje poslovne okoline te jačanje sloboda i temeljnih prava;
76. potiče Alžir da olakša djelovanje organizacija civilnog društva promicanjem prava na udruživanje i prosvjedovanje;

Egipat

77. zabrinut je zbog trenutnih političkih zbivanja u Egiptu nastalih nakon vojnog udara 3. srpnja 2013., zbog političke polarizacije, ozbiljnih gospodarskih teškoća i stanja na planu poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda u zemlji te sigurnosti u regiji, posebno na Sinajskom poluotoku; izričito osuđuje sve činove nasilja, uključujući napade na koptske crkve, te vjeruje da su nedavne operacije egipatskih sigurnosnih snaga bile nerazmjerne i da su dovele do neprihvatljivo velikog broja smrtnih stradanja i ranjavanja; poziva egipatsku vladu na uzdržavanje od takvih radnji; potiče sve političke stranke da se uključe u istinski dijalog kako bi se obnovio demokratski proces koji odgovara na zakonite zahtjeve i težnje Egipćana; naglašava da je nacionalno pomirenje svih političkih i društvenih snaga nužno i ključno, uključujući umjerene komponente Muslimanskog

bratstva , kako bi se pokrenula i potaknula demokratska tranzicija koja je uvjet za održavanje predsjedničkih i parlamentarnih izbora; naglašava da bi EU, preko Visoke predstavnice/potpredsjednice Komisije, mogao biti u položaju da potakne dijalog između glavnih političkih sudionika u zemlji koji je pogodan za uspostavljanje vlade nacionalnog jedinstva koja priprema izbore; osobito preporučuje da Visoka predstavnica/potpredsjednica Komisije jasno poruči da bi proglašenje Muslimanskog bratstva nezakonitim ugrozilo demokratsku uključenost i naštetilo izgledima za ponovnu uspostavu demokracije;

78. Naglašava da je uspješna budućnost za Egipat moguća jedino na temelju demokratskog rješenja potpuno funkcionalnih demokratskih institucija koje će osigurati sigurnost svih građana, te da bi demokratska tranzicija trebala donijeti pravo na pravično suđenje za sve;
79. Poziva Uniju da u svojim bilateralnim odnosima s Egiptom i financijskoj pomoći koju pruža toj zemlji, s jedne strane u obzir uzme teške ekonomske probleme s kojima se ona suočava i njihove društvene posljedice te da s druge strane primijeni načelo „uvjetovanja” („više za više”). Smatra da se Unija ne bi smjela obvezati na potpuni i detaljni sporazum o slobodnoj trgovini s Egiptom sve dok se ne ispune uvjeti za političku stabilnost, kao što su uspostavljena izabrana demokratska tijela, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava i temeljnih prava; primjećuje da je 21. kolovoza Vijeće za vanjske poslove Visokoj predstavnici/potpredsjednici Komisije Catherine Ashton dodijelilo zadatak da preispita pitanje pomoći EU-a u sklopu europske politike susjedstva i sporazuma o pridruživanju na temelju predanosti Egipta načelima koja čine njihovu osnovicu i na temelju spoznaje da će se nastaviti pomagati najugroženijim skupinama i civilnom društvu;
80. Smatra da bi se Unija trebala usredotočiti na pružanje potpore za poštivanje ljudskih prava i temeljne slobode, osobito prava žena, prava manjina i slobode mišljenja, kao i za prijelaz na demokraciju, razvoj institucijskih kapaciteta, reformi pravosuđa i sigurnosti, razvoj svih demokratskih političkih stranaka i nevladinih organizacija te poboljšanje poslovne okoline; mišljenja je da bi EU trebala održati trenutačnu pomoć usmjerenu na nevladine organizacije i civilno društvo kao dio strategije za suradnju s političkim sudionicima u Egiptu i za pokroviteljstvo istinskog procesa demokratske tranzicije; pozdravlja odluku Vijeća za vanjske poslove od 21. kolovoza da se povuku dozvole za izvoz u Egipat sve opreme koja se upotrebljava za unutarnju represiju i da se ponovno procijene njihove dozvole za izvoz koje su obuhvaćene zajedničkim stajalištem EU-a;
81. cijeni posrednička nastojanja Visoke predstavnice/potpredsjednice Komisije i smatra da bi Unija trebala kapitalizirati svoj jedinstveni položaj i mreže odnosa među ključnim egipatskim sudionicima te nastaviti težiti prema političkoj nagodbi oko osnovnih parametara demokratske tranzicije;
82. Primjećuje posebno izvješće Revizorskog suda (br. 4/2013) o suradnji s Egiptom na području vladavine i odgovore Komisije te poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da donesu zaključke nužne za poboljšanje učinkovitosti potpore Unije;

Israel

83. Primjećuje da Izrael pozitivno provodi akcijski plan usvojen u travnju 2005. na razdoblje od tri godine i produžen do kraja 2012.; žali zbog diskriminacijske politike aktualne

izraelske vlade te poziva na provođenje mjera za poboljšanje i unapređenje prava manjina, osobito pripadnika arapsko-izraelske i beduinske zajednice; osim toga, poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da u tu svrhu razviju projekte;

84. Pozdravlja nastavak izravnih pregovora između Palestinaca i Izraelaca; ističe svoju predanost rješenju s dvjema državama, koje se temelji na granicama iz 1967., sa zajednički dogovorenim zamjenama zemljišta i Jeruzalemom kao glavnim gradom obje države; izražava svoje neslaganje i osuđuje povećan broj protuzakonitog naseljavanja okupiranih teritorija te poziva izraelsku vladu da se prestane s naseljavanjem i planiranim projektima gradnje novih naselja; oštro podsjeća da je izgradnja naseobina konkretna prepreka uspjehu mirovnih razgovora između Izraela i Palestinaca i održivosti rješenja s dvjema državama; i svraća pozornost na smjernice koje je EU postavila u vezi s prihvaćanjem donacija, nagrada i financijskih instrumenata koje financira EU od 2014. nadalje, za izraelske subjekte na teritoriju pod izraelskom okupacijom od lipnja 1967. i za aktivnosti koje se tamo provode;
85. Izražava zabrinutost zbog odluke Izraela da okonča svoju uključenost u Vijeću za ljudska prava i općeg periodičnog pregleda koje provodi UN; poziva Izrael da provede Konvenciju UN-a o pravima djeteta, da prepozna maloljetnike kao posebnu grupu i da očuva prava palestinskih maloljetnika bez diskriminacije;
86. Poziva Izrael, unatoč činjenici da se broj palestinskih pritvorenika u administrativnom pritvoru smanjio u 2012., da riješi pitanje uporabe administrativnog pritvora i da nastavi osiguravati međunarodne pravne standarde za palestinske zatvorenike, osobito žene i djecu;

Jordan

87. Prepoznaje poboljšanu suradnju između Unije i Jordana, posebno s potpisivanjem Protokola za sudjelovanje Jordana u programima Unije, te pozitivni napredak političkih reformi, osobito uspostavljanja izbornog povjerenstva i ustavnog suda te donošenja izbornog zakona;
88. Pozdravlja provedbu političkih reformi u Jordanu; međutim, žali zbog korištenja vojnih sudova u slučajevima koji se tiču slobode izražavanja protivno Ustavu, izmjene zakona o tisku koja se tiče elektronskih izdanja te zbog kašnjenja u poboljšanju neovisnosti sudova;
89. Poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da daju financijski prioritet projektima kojima se potiču demokratske i pravosudne reforme, borba protiv korupcije i humanitarna pomoć izbjeglicama;
90. Pozdravlja aktivnu ulogu Jordana u rješavanju konflikata na Bliskom istoku, kao i njegove znatne napore da prihvati izbjeglice iz Sirije; primjećuje da se u skladu s UNHCR-om, od 8. listopada 2013. broj sirijskih izbjeglica u Jordanu, uključujući i neregistrirane izbjeglice, zadržao na 538 839; pozdravio bi kad bi Jordan potpisao Konvenciju UN-a o statusu izbjeglica;
91. Izražava duboku zabrinutost zbog posljedica sirijske krize na Jordan i opasne točke zasićenja kojoj se zemlja približava zbog priljeva sirijskih izbjeglica, a zbog koje bi mogla

nastati neviđena regionalna nestabilnost u pogledu sposobnosti i resursa u pružanju utočišta i humanitarne pomoći obiteljima koje bježe od sukoba; poziva Uniju da podupre Jordan u upravljanju rastućim priljevom izbjeglica, kao i u suočavanju s golemim vlastitim izazovima koji uključuju ekonomsku nestabilnost, inflaciju i nezaposlenost;

Libanon

92. poziva na brzu provedbu akcijskog plana te žali zbog sporosti provedbe reformi, ali svjestan je nestabilnosti konteksta, posebno zbog nepopuštanja sukoba u Siriji koji je imao učinkovit utjecaj u Libanonu, osobito preko dotoka izbjeglica i uvezenih političkih sukoba;
93. Smatra da bi se pomoć Unije trebala usredotočiti na pružanje potpore institucijama i razvoj njihovih kapaciteta, na humanitarnu pomoć koja je potrebna zbog sve većeg broja sirijskih izbjeglica, na osnaživanje pravosudnog sektora i njegove neovisnosti te na pomoć na granicama; poziva libanonski parlament da nastavi sjednicu prema rasporedu i da usvoji izborni zakon u što kraćem roku;
94. Primjećuje neutralan stav Libanona u sirijskom sukobu i pozdravlja njegovo nastojanje da primi sirijske izbjeglice;
95. Primjećuje da, u skladu s UNHCR-om, broj sirijskih izbjeglica u Libanonu, uključujući i neregistrirane izbjeglice, doseže milijun te izražava duboku zabrinutost zbog posljedica sirijske krize na Libanon i opasne točke zasićenja kojoj se zemlja približava zbog priljeva sirijskih izbjeglica, a zbog koje bi mogla nastati neviđena regionalna nestabilnost u pogledu sposobnosti i resursa u pružanju utočišta i humanitarne pomoći obiteljima koje bježe od sukoba; poziva Uniju da podupre Libanon u upravljanju rastućim priljevom izbjeglica, kao i u suočavanju s golemim vlastitim izazovima koji uključuju ekonomsku nestabilnost, inflaciju i nezaposlenost;
96. Pozdravlja zalaganje Libanona na području prihvata i pomoći sirijskim izbjeglicama unatoč njegovim ograničenim kapacitetima i uravnoteženosti među zajednicama te na području definiranja regionalnog utjecaja sukoba, no žali što je ta situacija naškodila planu reformi; naglašava važnost novoga uključivog izbornog zakona;
97. Pozdravlja ulogu Libanona u pružanju utočišta za više od milijun sirijskih izbjeglica koji su bili prisiljeni napustiti svoj dom i zemlju; pozdravlja učinkovitost libanonskog stanovništva u olakšavanju primanja izbjeglica, ponavlja svoju punu potporu libanonskim vlastima u nastavljanju tih napora;

Libija

98. potiče libijske vlasti da pojačaju demokratske reforme i mjere usmjerene na stabiliziranje sigurnosne i političke situacije; poziva na nastavak pregovora oko potpisivanja Sporazuma o pridruživanju između Unije i Libije što prije, kao sredstvo pomoći zemlji u njezinim naporima prema reformi; poziva Libiju da izradi nacrt Akcijskog plana i usvoji ga;
99. potiče Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da surađuju s drugim

međunarodnim institucijama koje djeluju u regiji i da upotpune svoj posao, s ciljem podupiranja Libije u postupku izgradnje demokracije;

100. naglašava važnost izgradnje jakog i neovisnog pravosudnog sustava, izražava zabrinutost zbog stanja ljudskih prava u Libiji i poziva na djelovanje u borbi protiv rasizma i diskriminacije manjina;
101. poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da svoju potporu usmjere na promidžbu civilnog društva i izgradnju institucija u Libiji kao i na izradu nacrtu ustava i izgradnju kapaciteta te stručno usavršavanje libijskih viših dužnosnika i efikasnih snaga sigurnosti (oružane snage i policija) koje mogu osigurati mir i red u zemlji; naglašava da EU treba također pojačati svoju potporu libijskom pravosudnom sustavu kako bi se on reformirao, kao i drugim područjima poput neovisnih medija, poštovanja ljudskih prava, nacionalnog pomirenja i borbe protiv korupcije kako bi se zadovoljile potrebe koje su libijske vlasti izrazile uključujući one koje se tiču upravljanja granicama, osobito na jugu Libije te osiguranje migracijske politike koja poštuje temeljna prava;
102. pozdravlja otvaranje u Libiji Misije EU-a za pomoć na granicama (EUBAM) vođene Zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom (CDSP) u cilju pružanja podrške Libiji u osiguravanju njezinih granica što povlači kratkoročne i dugoročne ciljeve koji će pridonijeti konsolidaciji države i pomoći u borbi protiv terorizma i organiziranog kriminala, osobito u vezi s oružjem i trgovinom ljudima, ne samo u Libiji nego i u široj regiji; poziva Visoku predstavnicu/potpredsjednicu Komisije da revidira svoj mandat i njegov opseg kako bi ga se prilagodilo ogromnim potrebama na terenu; kritizira sporost postupanja, osobito imajući u vidu ozbiljnost situacije;

Maroko

103. Pozdravlja odluku Maroka da produbi odnose s EU-om te u potpunosti iskoristi svoj status naprednog partnerstva; smatra da provedba ustava, reforma pravnog sustava, jačanje kapaciteta demokratskih institucija uključujući lokalnu razinu, doprinose razvoju ljudskog potencijala marokanskog naroda, a pregovori oko ambicioznog, izbalansiranog i obostrano korisnog Detaljnog i sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini (DCFTA) trebaju biti glavni pokretač Unijine potpore Maroku;
104. pozdravlja prijedlog o usvajanju odluke Vijeća o provedbi akcijskog plana EU-Maroko primjenjujući napredni status (2013. – 2017.)¹
105. pozdravlja odluku Maroka o nastavku političkih reformi; predlaže brzu provedbu novog ustava, popraćenu rasporedom usvajanja temeljnih zakona i nacionalne povelje za reformu pravosudnog sustava te u tom smislu ističe da se ta reforma provodi već barem tri godine, uz znatnu financijsku potporu Unije; podsjeća da bi razvoju Maroka trebala doprinijeti provedba reformi politika, a posebno postupka za naprednu regionalizaciju, uzimajući u obzir kulturne, ekonomske i društvene posebnosti te bi trebala pomoći konsolidaciji demokratskih procesa na lokalnoj razini;
106. pozdravlja činjenicu da je u Maroku parlamentarna rasprava postala dinamičnija, no

¹ JOIN(2013) 6

upućuje kritiku jer u izvješću o napretku nije spomenut rad mješovite Parlamentarne komisije EU-Maroko;

107. poziva Maroko na promicanje jednakosti spolova i uspostavu tijela za ravnopravnost i borbu protiv diskriminacije te na ratifikaciju Konvencije za borbu protiv svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) i reviziju odredbi Obiteljskog kodeksa o poligamiji i braku maloljetnih djevojaka;
108. bilježi djelovanje marokanskog nacionalnog vijeća za ljudska prava te poziva na jačanje njegovih regionalnih ureda osiguravanjem kadrova i financijskih sredstava kako bi moglo obavljati svoje poslove i preuzimati nove zadaće;

Palestina

109. poziva na učinkovitu provedbu novog akcijskog plana; pozdravlja napredak koji su postigle palestinske vlasti u vezi s provedbom aktualnog akcijskog plana unatoč izuzetno teškoj situaciji; pozdravlja nastavak izravnih pregovora između Izraelaca i Palestinaca; naglašava da ne postoji alternativa izravnim pregovorima između strana kako bi se postiglo rješenje s dvije države;
110. još jednom naglašava da je potreban interni postupak pomirenja među Palestincima koji bi EU, pod koordinacijom Visoke predstavnice/potpredsjednice Komisije, trebala moći sponzorirati i omogućiti; poziva palestinske političke sudionike da počnu pregovore o planu kojim se predviđaju predsjednički i opći izbori u najbližoj mogućoj budućnosti; naglašava da je istinsko palestinsko pomirenje neophodno za uspješan nastavak palestinsko-izraelskih mirovnih pregovora te da je ključno za stabilnost i ukupnu vjerodostojnost palestinske države;
111. poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da kao prioritet podrže poteze za osnaživanje institucija i jačanje vladavine prava, dobro upravljanje, modernizaciju javnih službi i projekte kojima je cilj uključivanje žena i mladih u ekonomske i političke aktivnosti;

Sirija

112. Izražava najdublju zabrinutost zbog daljnjeg pogoršanja žestoke krize u Siriji i upotrebe kemijskog oružja u zemlji, uznemiren je zbog nastavka nasilja u ovom civilnom ratu koji traje; izražava solidarnost sa žrtvama i njihovim obiteljima; smatra da kršenje humanitarnog prava tog opsega ne može proći nekažnjeno te zahtijeva snažnu reakciju međunarodne zajednice i Unije te u tom kontekstu naglašava odgovornost za zaštitu civilnog stanovništva; imajući u vidu humanitarnu katastrofu u Siriji, smatra da je prvi prioritet za međunarodnu zajednicu i Uniju osigurati da humanitarna pomoć dopre do onih kojima su potrebne osnovne namirnice i usluge u Siriji i okolnim zemljama pogođenim krizom, osobito Egiptu, Iraku, Jordanu, Libanonu i Turskoj te poziva da se obrati posebna pozornost na stanje Palestinaca u Siriji;
113. poziva EU da poduzme prikladne i odgovorne mjere u vezi mogućeg priljeva izbjeglica u države članice; poziva Komisiju i države članice da nastave nadzirati trenutno stanje i raditi na kriznom planu, uključujući mogućnost primjene Direktive o privremenoj zaštiti

kada i ako okolnosti to zahtijevaju;

114. izražava najdublju zabrinutost zbog daljnjeg pogoršanja žestoke krize u Siriji i najsnažnije osuđuje upotrebu kemijskog oružja protiv civila, što je zločin prema međunarodnom pravu; ponovo poziva na odgovarajući odgovor Vijeća sigurnosti UN-a te poziva EU i međunarodnu zajednicu da se snažno ujedine i snažno odgovore na to kršenje međunarodnog prava, kako bi ispunili svoju zadaću zaštite civila u Siriji; poziva Uniju da podupre pokušaje posredništva, kao što je II. ženevska konferencija, radi pronalaska rješenja koje bi poštovalo demokratske težnje sirijskog naroda; vjeruje da svaka akcija odvratanja mora imati jasne i ostvarive ciljeve i uporište u široj političkoj strategiji čiji cilj je suzbijanje sirijskog sukoba;
115. uvjeren je da se trajno rješenje krize u Siriji može postići samo kroz politički proces; stoga podržava sve napore provedbe Geneve II i napore visoke predstavnice/potpredsjednice Ashton, država članica i UN-ovo posebnog izaslanika Lakhdara Brahimija s ciljem postizanja napretka u postupku Geneva II i pri Vijeću sigurnosti UN-a; naglašava važnost uključivanja u ova nastojanja svih ključnih sudionika, u regiji i šire;
116. izražava zabrinutost zbog stanja kurdskog stanovništva na sjeveru i sjeveroistoku Sirije koje je uzrokovalo veliki broj izbjeglica i prijeti daljnjom destabilizacijom regije;
117. zabrinut je zbog nepodnošljivog tereta koji izbjeglice nameću zemljama u susjedstvu Sirije, tim više što financiranje humanitarne pomoći postaje problematično;

Tunis

118. Izražava zabrinutost oko sve jače polarizacije političkog života u Tunisu; najoštrije osuđuje gruba ubojstva istaknutih oporbenih ličnosti; naglašava da sloboda izražavanja, sloboda udruživanja i sloboda medija moraju biti zajamčene;
119. pozdravlja pojačanu predanost Unije i Tunisa kako je opisano u akcijskom planu, te poziva obje strane da plan usvoje; poziva Nacionalnu osnivačku skupštinu da finalizira demokratski ustav koji poštuje međunarodne sporazume o ljudskim pravima; poziva na organiziranje slobodnih i fer izbora i žali zbog produženja izvanrednog stanja; smatra da su donošenje ustava koji je čvrsto utemeljen na demokratskim načelima i poštovanju ljudskih prava, koji odgovara željama tuniskog naroda, funkcionalno i neovisno pravosuđe i mediji te održavanje novih izbora ključni elementi u nastavku političke tranzicije u Tunisu; zabrinut je zbog povećanog broja sudskih postupaka protiv novinara u Tunisu; pozdravlja uvrštenje u nacrt ustava posebnog članka o pravima djece u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta te preporučuje osnivanje neovisnog mehanizma za nadzor njegove primjene;
120. poziva Osnivačku skupštinu Tunisa da dovrši postupak donošenja Ustava te da u najkraćem mogućem roku raspiše izbore koje će nadgledati Neovisna visoka izborna komisija; smatra da bi provedba Ustava, reforma pravosuđa i medija te revizija kodeksa o tisku i jačanje kapaciteta demokratskih institucija trebali biti prioriteta koji usmjeravaju dodjelu Unijine potpore;

121. poziva Tunis da bez odlaganja deponira instrumente za ratifikaciju te na taj način odbaci posljednje rezerve prema Konvenciji UN-a o borbi protiv svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) te da usvoji zakone koji jamče jednaka prava i zabranu diskriminacije uključujući legalizaciju homoseksualnosti;
122. pozdravlja činjenicu da je suradnja EU-a i Tunisa pojačana putem udvostručenja odobrene pomoći, osobito činjenicu da je ta pomoć iskorištena za gospodarski rast i razvoj zapostavljenih područja i jačanje civilnog društva;
123. poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da povećaju potporu za otvaranje regija putem projekata za razvoj infrastrukture, za poticanje zapošljavanja, pogotovo mladih, za civilno društvo na regionalnoj razini te za reformu pravosudnog sektora s ciljem uspostavljanja vladavine prava poštujući ljudska prava i temeljne slobode kao i za reformu socijalnih sektora (zdravstvo, obrazovanje i socijalna zaštita), s posebnim naglaskom na spol, pravičnost i osjetljive skupine djece;
124. žali zbog kašnjenja koja utječu na pregovore o potpisivanju i ratifikaciji sveobuhvatnog i detaljnog sporazuma o slobodnoj trgovini s Tunisom;

o

o o

125. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju uputi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladama i parlamentima država članica, zemljama u okviru europske politike susjedstva, parlamentarnoj skupštini Euronesta, parlamentarnoj skupštini Unije za Mediteran te glavnom tajniku Unije za Mediteran.